

Czwartek, 25 października 2018 r.

P8_TA(2018)0432

Polityczne strategie społeczne i na rzecz zatrudnienia w strefie euro**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 25 października 2018 r. w sprawie politycznych strategii społecznych i na rzecz zatrudnienia w strefie euro (2018/2034(INI))**

(2020/C 345/09)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 3 i 5 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE),
- uwzględniając białą księgę Komisji z dnia 16 lutego 2012 r. zatytułowaną „Plan na rzecz adekwatnych, bezpiecznych i stabilnych emerytur” (COM(2012)0055),
- uwzględniając art. 9, 145, 148, 149, 152, 153, 174 i 349 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając porozumienie międzyinstytucjonalne z dnia 13 kwietnia 2016 r. między Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej i Komisją Europejską w sprawie lepszego stanowienia prawa ⁽¹⁾,
- uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej, w szczególności jej tytuł IV poświęcony solidarności,
- uwzględniając Konwencję ONZ o prawach osób niepełnosprawnych,
- uwzględniając cele zrównoważonego rozwoju ONZ, w szczególności cele nr 1, 3, 4, 5, 8, 10 i 13,
- uwzględniając sprawozdanie pięciu przewodniczących z dnia 22 czerwca 2015 r. pt. „Dokończenie budowy europejskiej unii gospodarczej i walutowej”,
- uwzględniając zalecenie Rady z dnia 14 maja 2018 r. w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro ⁽²⁾,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 7 grudnia 2015 r. dotyczące propagowania gospodarki społecznej jako siły napędowej rozwoju gospodarczego i społecznego w Europie,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 23 maja 2018 r. pt. „Europejski semestr 2018 – zalecenia dla poszczególnych krajów” (COM(2018)0400),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 22 listopada 2017 r. pt. „Roczna analiza wzrostu gospodarczego na 2018 r.” (COM(2017)0690),
- uwzględniając projekt wspólnego sprawozdania Komisji i Rady o zatrudnieniu z dnia 22 listopada 2017 r., towarzyszącego komunikatowi Komisji z dnia 22 listopada 2017 r. w sprawie rocznej analizy wzrostu gospodarczego na 2018 r. (COM(2017)0674),
- uwzględniając wniosek Komisji z dnia 22 listopada 2017 r. dotyczący decyzji Rady w sprawie wytycznych dotyczących polityk zatrudnienia państw członkowskich (COM(2017)0677) i stanowisko Parlamentu z dnia 19 kwietnia 2018 r. w tej sprawie ⁽³⁾,
- uwzględniając zalecenie Komisji z dnia 22 listopada 2017 r. dotyczące zalecenia Rady w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro (COM(2017)0770),
- uwzględniając sprawozdanie Komisji z dnia 22 listopada 2017 r. pt. „Sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania na 2018 r.” (COM(2017)0771),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 22 listopada 2017 r. pt. „Ogólna ocena projektów planów budżetowych na 2018 r.” (COM(2017)0800),

⁽¹⁾ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. C 179 z 25.5.2018, s. 1.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0181.

Czwartek, 25 października 2018 r.

- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 26 kwietnia 2017 r. pt. „Ustanowienie Europejskiego filaru praw socjalnych” (COM(2017)0250),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 26 kwietnia 2017 r. pt. „Inicjatywa na rzecz wspierania równowagi między życiem zawodowym a prywatnym pracujących rodziców i opiekunów” (COM(2017)0252),
- uwzględniając dokument roboczy służb Komisji z dnia 26 kwietnia 2017 r. pt. „Podsumowanie zalecenia z 2013 r. »Inwestowanie w dzieci: przerwanie cyklu marginalizacji«” (SWD(2017)0258),
- uwzględniając dokument Komisji zatytułowany „Strategiczne zaangażowanie na rzecz równości płci na lata 2016–2019” oraz europejski pakt na rzecz równości płci (2011–2020) oraz konkluzje Rady z dnia 7 marca 2011 r. na temat tego dokumentu ⁽¹⁾,
- uwzględniając określone w 2002 r. w Barcelonie cele dotyczące zapewnienia do roku 2010 opieki nad dziećmi dla co najmniej 90 % dzieci w wieku od trzech lat do rozpoczęcia obowiązkowej nauki szkolnej oraz dla co najmniej 33 % dzieci w wieku poniżej trzech lat,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 4 października 2016 r. pt. „Gwarancja dla młodzieży i inicjatywa na rzecz zatrudnienia ludzi młodych trzy lata później” (COM(2016)0646),
- uwzględniając wniosek Komisji z dnia 14 września 2016 r. dotyczący rozporządzenia Rady zmieniającego rozporządzenie (UE, Euratom) nr 1311/2013 określające wieloletnie ramy finansowe na lata 2014–2020 (COM(2016)0604),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 14 września 2016 r. pt. „Zwiększenie europejskich inwestycji na rzecz zatrudnienia i wzrostu gospodarczego: w kierunku drugiego etapu funkcjonowania Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych i nowego Europejskiego Planu Inwestycji Zewnętrznych” (COM(2016)0581),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 10 czerwca 2016 r. pt. „Nowy europejski program na rzecz umiejętności – wspólne działania na rzecz wzmocnienia kapitału ludzkiego, zwiększania szans na zatrudnienie i konkurencyjności” (COM(2016)0381),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 2 czerwca 2016 r. pt. „Europejski program na rzecz gospodarki dzielenia się” (COM(2016)0356),
- uwzględniając pakiet dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym ⁽²⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 1 czerwca 2016 r. pt. „Europa znów inwestuje – wnioski z realizacji planu inwestycyjnego dla Europy” (COM(2016)0359),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 8 marca 2016 r. dotyczący rozpoczęcia konsultacji w sprawie europejskiego filaru praw socjalnych (COM(2016)0127) oraz załączniki do niego,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 11 września 2018 r. w sprawie metod reintegracji pracowników na stanowiska pracy wysokiej jakości po poważnym urazie lub chorobie ⁽³⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 marca 2018 r. w sprawie europejskiego semestru na rzecz koordynacji polityki gospodarczej: zatrudnienie i aspekty społeczne w rocznej analizie wzrostu gospodarczego na 2018 r. ⁽⁴⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 16 listopada 2017 r. w sprawie zwalczania nierówności jako czynnika sprzyjającego tworzeniu miejsc pracy i wzrostowi ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. C 155 z 25.5.2011, s. 10.

⁽²⁾ Dyrektywy (UE) 2018/849, (UE) 2018/850, (UE) 2018/851 i (UE) 2018/852.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0325.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0078.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 356 z 4.10.2018, s. 89.

Czwartek, 25 października 2018 r.

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 26 października 2017 r. w sprawie polityki gospodarczej strefy euro ⁽¹⁾,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 24 października 2017 r. w sprawie strategii politycznych na rzecz zagwarantowania dochodu minimalnego jako narzędzia walki z ubóstwem ⁽²⁾,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 września 2017 r. w sprawie nowego europejskiego programu na rzecz umiejętności ⁽³⁾,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 19 stycznia 2017 r. w sprawie europejskiego filaru praw socjalnych ⁽⁴⁾,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 26 maja 2016 r. w sprawie ubóstwa: perspektywa płci ⁽⁵⁾,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie strategicznych ram UE dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy na lata 2014–2020 ⁽⁶⁾,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji z 2018 r. na temat adekwatności świadczeń emerytalnych: adekwatność dochodów w starszym wieku w UE obecnie i w przyszłości,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji na temat starzenia się społeczeństwa z 2018 r.: prognozy gospodarcze i budżetowe dla państw członkowskich UE (2016–2070),
  - uwzględniając swoje stanowisko z dnia 2 lutego 2016 r. w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie utworzenia europejskiej platformy na rzecz usprawnienia współpracy w zakresie zapobiegania pracy nierejestrowanej i zniechęcania do niej ⁽⁷⁾,
  - uwzględniając zmienioną Europejską kartę społeczną i zapoczątkowany w 2014 r. proces turyński mający na celu wzmocnienie systemu traktatów Europejskiej karty społecznej w ramach Rady Europy i jej powiązań z prawem Unii Europejskiej ⁽⁸⁾,
  - uwzględniając przyjęte przez Komitet ONZ do spraw Praw Osób Niepełnosprawnych wnioski końcowe dotyczące wstępnego sprawozdania Unii Europejskiej (z września 2015 r.),
  - uwzględniając sprawozdanie specjalne Trybunału Obrachunkowego nr 5/2017 z marca 2017 r. pt. „Bezrobocie wśród młodzieży – czy polityka UE wpłynęła na zmianę sytuacji? Ocena gwarancji dla młodzieży i inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych”,
  - uwzględniając art. 52 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych oraz opinię przedstawioną przez Komisję Kultury i Edukacji (A8-0329/2018),
- A. mając na uwadze, że w czerwcu 2018 r. skorygowana sezonowo stopa bezrobocia w strefie euro była niższa niż w czerwcu 2017 r. – gdy wynosiła 9,0 % – i wyniosła 8,3 %, co stanowiło najniższą wartość odnotowaną w strefie euro od grudnia 2008 r.; mając na uwadze, że zróżnicowanie stóp bezrobocia wśród państw członkowskich w strefie euro jest znaczące, zważywszy, iż najniższe stopy bezrobocia odnotowano w czerwcu 2018 r. na Malcie (3,9 %) i w Niemczech (3,4 %), natomiast najwyższe nadal niepokojące stopy bezrobocia odnotowano w Grecji (20,2 % w kwietniu 2018 r.) i Hiszpanii (15,2 %), gdzie wskaźniki zatrudnienia były na poziomie odpowiednio 57,8 % oraz 65,5 %;
- B. mając na uwadze, że w czerwcu 2018 r. stopa bezrobocia wśród młodzieży w strefie euro wyniosła 16,9 %, przy czym w czerwcu 2017 r. wartość ta wyniosła 18,9 %; mając na uwadze, że choć stopa ta stale spada, pozostaje ona na niedopuszczalnie wysokim poziomie, stanowiącym ponad dwukrotność ogólnej stopy bezrobocia, co oznacza, że w niektórych krajach mniej więcej co trzecia osoba młoda jest bezrobotna; mając na uwadze, że to na państwach członkowskich spoczywa główna odpowiedzialność za rozwiązanie problemu bezrobocia, tj. opracowanie i wdrożenie ram regulacyjnych rynku pracy, systemów kształcenia i szkolenia oraz aktywnej polityki rynku pracy z myślą o stworzeniu m.in. możliwości godziwej pracy za godziwą płacę;

⁽¹⁾ Dz.U. C 346 z 27.9.2018, s. 200.

⁽²⁾ Dz.U. C 346 z 27.9.2018, s. 156.

⁽³⁾ Dz.U. C 337 z 20.9.2018, s. 135.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 242 z 10.7.2018, s. 24.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 76 z 28.2.2018, s. 93.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 366 z 27.10.2017, s. 117.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 35 z 31.1.2018, s. 157.

⁽⁸⁾ <https://www.coe.int/en/web/turin-european-social-charter/turin-process>

Czwartek, 25 października 2018 r.

- C. mając na uwadze, że różnice pod względem stóp bezrobocia młodzieży w państwach członkowskich strefy euro są również znaczące, gdyż najniższe stopy bezrobocia wśród młodzieży w strefie euro odnotowano w czerwcu 2018 r. na Maltce (5,5 %) i w Niemczech (6,2 %), natomiast najwyższe odnotowano w kwietniu 2018 r. w Grecji (42,3 %), Hiszpanii (34,1 %) i we Włoszech (32,6 %);
- D. mając na uwadze, że inne państwa członkowskie zmagają się z problemami strukturalnymi na rynku pracy, takimi jak niska aktywność oraz niedopasowanie umiejętności i kwalifikacji; mając na uwadze rosnącą potrzebę wprowadzenia konkretnych środków służących integracji lub ponownej integracji osób nieaktywnych zawodowo w celu zaspokojenia potrzeb rynku pracy;
- E. mając na uwadze, że całkowity wskaźnik zatrudnienia w strefie euro w 2017 r. wyniósł 71 %, natomiast wskaźnik zatrudnienia kobiet wyniósł 65,4 %; mając na uwadze, że celem Unii Europejskiej w ramach strategii „Europa 2020” jest osiągnięcie co najmniej 75 % zatrudnienia w przypadku osób w wieku od 20 do 64 lat, w tym poprzez większe zaangażowanie kobiet, pracowników w starszym wieku i lepszą integrację migrantów wśród pracowników; mając na uwadze, że pod koniec 2016 r. wskaźnik zatrudnienia w strefie euro przekroczył najwyższy poziom sprzed kryzysu i wzrósł o 1,5 % w drugim kwartale 2018 r. w porównaniu z analogicznym kwartałem poprzedniego roku; mając na uwadze, że poziom ten nadal jednak jest niższy od poziomów odnotowanych dziesięć lat temu w niektórych państwach członkowskich, przy czym należy pamiętać, że w krajach Europy Wschodniej może się to wiązać z odnotowywanym od dłuższego czasu spadkiem ogólnej liczby ludności, a nie negatywnymi zmianami na rynku pracy; mając na uwadze, że stały spadek liczby przepracowanych godzin w przeliczeniu na jednego pracownika z powodu m.in. przymusowego niepełnego wymiaru czasu pracy nadal budzi zaniepokojenie – mimo niewielkiego ograniczenia spadku (0,3 %) w 2017 r. w stosunku do poprzedniego roku pozostaje on na poziomie o około 3,0 % niższym niż w 2008 r. ⁽¹⁾;
- F. mając na uwadze, że segmentacja rynku pracy dotyczy w szczególności kobiet, osób o niskich umiejętnościach zawodowych, osób młodych i w podeszłym wieku, osób niepełnosprawnych i osób ze środowisk migracyjnych, które częściej są zatrudniane w niepełnym wymiarze czasu pracy i na czas określony, które to formy zatrudnienia, wraz z niestandardowymi i nietypowymi formami zatrudnienia i pozornym samozatrudnieniem, nadal się utrzymują; mając na uwadze, że wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 55–64 lat w UE w 2017 r. wyniósł 57 %, tj. o 10 punktów procentowych mniej niż ogólny wskaźnik zatrudnienia, a różnica wskaźnika zatrudnienia kobiet i mężczyzn osiągnęła 13 punktów procentowych, tj. 3 punkty więcej niż w przypadku różnicy w stosunku do całej populacji w wieku produkcyjnym; mając na uwadze, że według trendów demograficznych liczba starszych pracowników będzie rosła;
- G. mając na uwadze, że powszechny dostęp do wysokiej jakości usług publicznej opieki zdrowotnej jest podstawową potrzebą, którą państwa członkowskie winny zabezpieczyć i w który to obszar winny inwestować;
- H. mając na uwadze, że w 2016 r. odsetek osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w strefie euro wyniósł 23,1 %, co jest poziomem nadal wyższym niż wskaźnik z 2009 r., a wskaźnik ubóstwa pracujących wyniósł 9,5 %; mając na uwadze, że 118 milionów obywateli europejskich jest nadal zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, co wciąż przekracza o 1 milion liczbę sprzed kryzysu; mając na uwadze, że cel strategii „Europa 2020” polegający na ograniczeniu liczby osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym o 20 mln w stosunku do wskaźnika referencyjnego z 2008 r. jest wyraźnie daleki od realizacji; mając na uwadze, że podczas gdy wskaźniki deprivacji materialnej zmniejszają się, wskaźniki ubóstwa dochodowego i zagrożenia ubóstwem rosna;
- I. mając na uwadze, że w strefie euro wskaźnik bezrobocia długotrwałego się zmniejsza (z 5 % w 2016 r. do 4,4 % w 2017 r.), ale nadal stanowi on 48,5 % całkowitego bezrobocia, co jest niedopuszczalnie wysoką wartością;
- J. mając na uwadze, że według rocznego przeglądu „Zatrudnienie i kwestie społeczne w Europie (ESDE)” z 2018 r. ograniczone tempo wzrostu wydajności na jednego pracownika wpływające na wzrost płac jest powiązane z takimi czynnikami jak wyższy udział pracy w niepełnym wymiarze czasu pracy oraz niższa liczba przepracowanych godzin;
- K. mając na uwadze, że wskaźnik zatrudnienia w niepełnym wymiarze czasu pracy i na czas określony w strefie euro utrzymuje się na stabilnym poziomie od 2013 r., choć stanowi wysoki odsetek zatrudnienia ogółem, ponieważ zatrudnienie w niepewnym wymiarze czasu pracy stanowiło 21,2 % wszystkich umów w 2017 r.; mając na uwadze, że udział pracy w niepełnym wymiarze czasu pracy wśród kobiet (31,4 %) jest znacznie wyższy niż wśród mężczyzn (8,2 %), co stanowi zjawisko, które może mieć istotny wpływ na uprawnienia do dochodów i ochrony socjalnej; mając na uwadze, że w 2016 r. zdecydowanie najwyższy odsetek umów na czas określony przypadła na młode osoby – 43,8 % wszystkich osób w wieku od 15 do 24 lat;

⁽¹⁾ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=pl&pubId=8030&further Pubs=yes>

Czwartek, 25 października 2018 r.

- L. mając na uwadze, że adekwatność emerytur nadal stanowi wyzwanie, ponieważ ryzyko wykluczenia społecznego wzrasta wraz z wiekiem, a różnicowanie emerytur ze względu na płeć wynoszące 37 % nadal stanowi wyzwanie dla wielu starszych kobiet, nasilając grożące im ryzyko ubóstwa i wykluczenia społecznego; mając na uwadze, że uprawnienia emerytalno-rentowe osób zatrudnionych na niestandardowych zasadach i samozatrudnionych są niższe niż w przypadku pracowników;
- M. mając na uwadze, że dostęp do usług socjalnych, takich jak opieka nad dziećmi, opieka zdrowotna i usługi w zakresie opieki długoterminowej, a także do usług po przystępnej cenie, które wspierają mobilność, ma znaczny wpływ na adekwatność dochodów, w szczególności w przypadku osób o niskich dochodach lub tych zależnych od opieki socjalnej;
1. zwraca uwagę, że choć warunki gospodarcze w strefie euro są obecnie korzystne, a ogólne zatrudnienie stopniowo rośnie, ożywienie gospodarcze nie jest równomierne w strefie euro oraz nadal pozostaje dużo do zrobienia w zakresie konwergencji gospodarczej, rozwiązania problemu bezrobocia młodzieży i bezrobocia długotrwałego, nierówności ze względu na płeć, zwalczania segmentacji rynku pracy, nierówności na rynku pracy, zwłaszcza w odniesieniu do grup znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji, i pod względem ograniczenia liczby osób pracujących poniżej kwalifikacji, ograniczenia ubóstwa ogólnie, a zwłaszcza ubóstwa pracujących, walki z ubóstwem dzieci i wspierania wzrostu produktywności i płac; zauważa, że nierówności w dochodach byłyby znacznie wyższe, gdyby nie efekty redystrybucyjne transferów socjalnych, które w 2015 r. ograniczyły odsetek osób zagrożonych ubóstwem o około jedną trzecią (33,7 %); ubolewa, że wpływ transferów socjalnych był jednak niewystarczający i różnił się znacząco w poszczególnych państwach członkowskich, ograniczając nierówności w dochodach o ponad 20 % w Belgii, Finlandii i Irlandii, ale o mniej niż 10 % w Estonii, Grecji, we Włoszech, na Łotwie i w Portugalii;
  2. podkreśla, że korzystanie z praw socjalnych i dobrze funkcjonujących i skutecznych systemów zabezpieczenia społecznego, które zapewniają równą ochronę wszystkim pracownikom, niezależnie od ich stosunku pracy, umowy lub formy zatrudnienia, stanowią – dodatkowo w stosunku do aktywnych i trwałych strategii rynku pracy – istotny warunek wstępny dla ograniczenia ubóstwa i wykluczenia społecznego, w szczególności dla osób znajdujących się najtrudniejszej sytuacji, zapewniając sprzyjające włączeniu społecznemu rynki pracy i wzmacniając odporność i konkurencyjność gospodarki w całej strefie euro;
  3. z zadowoleniem przyjmuje zwiększone wsparcie finansowe w ramach programu wspierania reform strukturalnych dla państw członkowskich wprowadzających reformy służące tworzeniu wysokiej jakości miejsc pracy, aby zwiększyć zatrudnienie, zmniejszając bezrobocie, z naciskiem na rozwiązanie problemu bezrobocia długotrwałego i bezrobocia młodzieży, a także na zapewnienie wyższych płac; z zadowoleniem przyjmuje również wniosek Komisji dotyczący rozszerzenia zakresu programu wspierania reform strukturalnych o państwa, które posiadają walutę inną niż euro, w celu wspierania konwergencji gospodarczej i społecznej w całej UE;
  4. odnotowuje zalecenia Komisji dla poszczególnych krajów na 2018 r., które są ważnym elementem procesu europejskiego semestru oraz z zadowoleniem przyjmuje szczególną uwagę, jaką poświęcono w nich problemom społecznym; zachęca Komisję do zapewnienia spójności między zaleceniami dla poszczególnych krajów a gospodarczymi zaleceniami dla poszczególnych krajów oraz przestrzegania klauzuli elastyczności w Pakcie na rzecz stabilności i wzrostu, jak określono we Wspólnie uzgodnionym stanowisku Rady dotyczącym elastyczności przewidzianej w pakcie stabilności i wzrostu; z zaniepokojeniem zauważa, że tylko 50 % zaleceń dla poszczególnych krajów na 2017 r. zostało w pełni lub częściowo wdrożonych, i z tego względu zachęca państwa członkowskie do wzmocnienia wysiłków na rzecz wdrożenia tych zaleceń, w szczególności w obszarach takich jak:
    - ubóstwo i wykluczenie społeczne, w tym ubóstwo dzieci i ubóstwo pracujących, zwłaszcza wśród grup w najtrudniejszej sytuacji,
    - bezrobocie ludzi młodych oraz długotrwałe bezrobocie zgodnie z zaleceniem Rady w sprawie integracji długoterminowego zatrudnienia na rynku pracy⁽¹⁾,
    - nierówności dochodowe,
    - wzrost płac,
    - walka z wczesnym kończeniem nauki i wysoką liczbą młodzieży NEET,
    - edukacja, uczenie się przez całe życie, kształcenie i szkolenie zawodowe (VET),
    - stabilność i adekwatność systemów emerytalnych,
    - opieka zdrowotna, z uwzględnieniem opieki długoterminowej,

⁽¹⁾ Dz.U. C 67 z 20.2.2016, s. 1.

Czwartek, 25 października 2018 r.

- bezpieczne i elastyczne zatrudnienie
- równowaga płci, w szczególności pod względem udziału w rynku pracy, zróżnicowanie wynagrodzeń i świadczeń emerytalnych ze względu na płeć;

5. podkreśla zatem, że tworzenie godziwych miejsc pracy, dostęp do ochrony socjalnej niezależnie od stosunku pracy lub rodzaju umowy i wzrost płac mają istotny wpływ na zmniejszenie nierówności, ograniczenie ryzyka ubóstwa i wykluczenia społecznego i mogą pomóc w poprawie standardu życia i wspieraniu ożywienia gospodarczego; podkreśla że reformy państw członkowskich, do których zachęca Komisja za pomocą zaleceń dla poszczególnych państw, powinny zatem być skupione w szczególności na strategiach politycznych, które przyczyniają się do wzrostu produktywności i potencjału trwałego wzrostu, wspierają tworzenie miejsc pracy wysokiej jakości i zmniejszają nierówności oraz ubóstwo, zwłaszcza ubóstwo dzieci; zachęca do tworzenia otwartych form zatrudnienia, przy jednoczesnym zapewnieniu zdolności adaptacji, promowaniu rynku pracy sprzyjającego włączeniu społecznemu oraz zapewnieniu sprawiedliwej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym;

6. z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji z dnia 13 marca 2018 r. w sprawie monitorowania wdrażania europejskiego filaru praw socjalnych (COM(2018)0130), który dostosowuje filar do cyklu europejskiego semestru przez odzwierciedlenie priorytetów europejskiego filaru praw socjalnych w analizie powziętych środków i postępów osiągniętych na szczeblu krajowym; zwraca uwagę, że cele i zobowiązania UE w zakresie polityki społecznej muszą być traktowane na równi z celami gospodarczymi; wzywa Komisję i państwa członkowskie do wzmocnienia praw socjalnych przez wdrożenie europejskiego filaru praw społecznych w taki sposób, aby stworzyć rzeczywisty wymiar społeczny UE (za pośrednictwem legislacji, mechanizmów kształtowania polityki i instrumentów finansowych udostępnionych na odpowiednim szczeblu),

7. zwraca uwagę, że rynki pracy w strefie euro znacząco się różnią, co utrudnia ich prawidłowe funkcjonowanie; wzywa zatem, bez uszczerbku dla zasady pomocniczości, do opracowania dobrze przemyślanych strategii i reform rynku pracy, które stworzyłyby miejsca pracy wysokiej jakości, promowały równe szanse i równe traktowanie pracowników oraz gospodarkę społeczną i solidarną, ułatwiały równy dostęp do rynku pracy i ochrony socjalnej, zwiększały mobilność siły roboczej i ponownie integrowały bezrobotnych oraz rozwiązywały problem nierówności i braku równowagi płci; wzywa państwa członkowskie do opracowania polityki społecznej i gospodarczej zgodnej z zasadami zalecenia Komisji z dnia 3 października 2008 r. w sprawie aktywnej integracji osób wykluczonych z rynku pracy⁽¹⁾, a w szczególności do zapewnienia odpowiedniego wsparcia dochodu, dostępnego rynku pracy i dostępu do wysokiej jakości usług, z których wszystkie są postrzegane jako fundamentalne dla osiągnięcia trwałych rezultatów;

8. podkreśla potrzebę zwiększenia wskaźników zatrudnienia i promowania tworzenia godziwych miejsc pracy, w szczególności wśród osób długotrwale bezrobotnych, pracowników o niskich umiejętnościach, pracowników młodych i w podeszłym wieku, kobiet, migrantów, osób niepełnosprawnych, osób z mniejszości i społeczności marginalizowanych, takich jak Romowie, w celu osiągnięcia celu strategii „Europa 2020”, zgodnie z którym wskaźnik zatrudnienia ma wynieść co najmniej 75 %, oraz w celu ograniczenia ryzyka ubóstwa, w szczególności ubóstwa dzieci i ubóstwa pracujących, oraz ryzyka wykluczenia społecznego, na które te osoby są narażone; podkreśla potrzebę zmniejszenia liczby osób doświadczających ubóstwa, aby osiągnąć cel strategii „Europa 2020”, jakim jest zmniejszenie rozmiarów ubóstwa o 20 mln osób; podkreśla potrzebę ograniczenia ubóstwa dzieci poprzez wdrożenie ogólnounijnej gwarancji dla dzieci;

9. wzywa państwa członkowskie do opracowania, zgodnie z europejskim filarem praw socjalnych, działań i strategii mających na celu zaspokojenie potrzeb społecznych osób, w przypadku których rynek pracy jest niedostępny, np. osób cierpiących na skrajne ubóstwo, takich jak bezdomni, dzieci i młodzież oraz osób cierpiących z powodu przewlekłych schorzeń fizycznych i psychicznych;

10. wzywa do opracowania krajowych strategii i koordynacji na szczeblu UE w celu zwalczania zjawiska starzenia się na rynkach pracy w odpowiedzi na rosnącą liczbę starszych pracowników na rynku pracy w UE, w tym przez podnoszenie świadomości na temat dyrektywy Rady 2000/78/WE ustanawiającej ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy⁽²⁾, przez dostosowanie przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy do celów zrównoważonego zatrudnienia przy uwzględnieniu nowych i pojawiających się zagrożeń zawodowych oraz przez zapewnienie dostępu do możliwości uczenia się przez całe życie i lepszej polityki wspierającej godzenie życia zawodowego i rodzinnego;

⁽¹⁾ Dz.U. L 307 z 18.11.2008, s. 11.

⁽²⁾ Dz.U. L 303 z 2.12.2000, s. 16.

Czwartek, 25 października 2018 r.

11. wzywa państwa członkowskie strefy euro do pełnego wykorzystania korzystnej koniunktury gospodarczej i realizowania reform rynku pracy, które koncentrują się na stabilnych, bezpiecznych i otwartych umowach o pracę, wspierając pewność prawną umów o pracę określających warunki zatrudnienia, dzięki zapobieganiu fikcyjnemu samozatrudnieniu i zwalczaniu go oraz zapewnianiu ochrony socjalnej bez względu na stosunek pracy i rodzaj umowy; wzywa państwa członkowskie do przyjęcia i wdrożenia proponowanego zalecenia Rady w sprawie dostępu do ochrony socjalnej oraz do zachęcania osób wykonujących niestandardowe prace do przystąpienia do systemów ochrony socjalnej; podkreśla znaczenie prowadzonych negocjacji na temat dyrektywy w sprawie przewidywalnych i przejrzystych warunków pracy;

12. wzywa państwa członkowskie do inwestowania w usługi opiekuńcze przez cały cykl życia, do kontynuowania realizacji celów barcelońskich z 2002 r. w zakresie opieki nad dziećmi oraz do opracowania celów w zakresie opieki nad osobami starszymi i zależnymi; uważa, że świadczenie usług opiekuńczych w rodzinie nie powinno mieć negatywnego wpływu na świadczenia socjalne lub emerytalne; wzywa w tym kontekście państwa członkowskie do zagwarantowania wystarczającego nagromadzenia uprawnień emerytalnych;

13. wzywa państwa członkowskie strefy euro do zmniejszenia różnic w wysokości emerytur ze względu na płeć oraz do zapewnienia sprawiedliwości międzypokoleniowej za pomocą godziwych i wystarczających świadczeń emerytalnych w celu wyeliminowania ubóstwa i wykluczenia społecznego w starszym wieku, a jednocześnie zapewniając długoterminową stabilność i adekwatność systemów emerytalnych, promując wyższe wskaźniki zatrudnienia w odniesieniu do godziwych miejsc pracy, które zapewniają wyższe składki do publicznych systemów emerytalnych i nie obciążają nadmiernie młodszego pokolenia; z zaniepokojeniem odnotowuje, że w większości państw członkowskich strefy euro zarówno zróżnicowanie emerytur ze względu na płeć, jak i wskaźnik wcześniejszego przechodzenia na emeryturę, są nadal wysokie; zwraca uwagę, że stabilność publicznych systemów emerytalnych można wesprzeć poprzez takie inicjatywy jak m.in. zmniejszenie bezrobocia, skuteczna walka z pracą nierejestrowaną oraz integracja migrantów i uchodźców na rynku pracy; z zadowoleniem przyjmuje zalecenie przedstawione przez Komisję w sprawozdaniu dotyczącym adekwatności emerytur z 2018 r. na temat potrzeby całościowej refleksji nad adekwatnością dochodów osób starszych i stabilnością finansową systemów emerytalnych; wzywa do przeprowadzenia głębszej analizy sytuacji „najstarszych osób w podeszłym wieku”, których uprawnienia emerytalne mogły z czasem ulec zmniejszeniu ze względu na inflację;

14. wierzy, że celem wprowadzanych przez państwa członkowskie reform systemów zabezpieczeń społecznych powinno być umożliwienie zwiększenia zatrudnienia osób, które są w stanie pracować, dzięki zwiększeniu opłacalności pracy; podkreśla, że wsparcie dochodu powinno być ukierunkowane na osoby najbardziej potrzebujące;

15. zauważa, że wskaźnik wolnych miejsc pracy w strefie euro wynosił 2,1 % w pierwszym kwartale 2018 r. w porównaniu z 1,9 % w 2017 r.; zwraca uwagę, że można zapewnić odpowiednie umiejętności oraz rozwiązać problem niedopasowania umiejętności przez poprawę jakości, dyspozycyjności i dostępności, także finansowej, kształcenia i szkoleń, w tym ukierunkowanych szkoleń wysokiej jakości, przez poprawę wzajemnego uznawania kwalifikacji, zwiększenie skuteczności środków podnoszenia i zmieniania kwalifikacji, ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności podstawowych, a także przez zapewnienie pozaformalnych możliwości kształcenia dla dorosłych, które wymagają odpowiedniego wsparcia, w tym finansowania ze środków UE, bez uszczerbku dla art. 149 TFUE, oraz ze środków na szczeblu krajowym i regionalnym; wzywa w związku z tym do podjęcia ukierunkowanych działań na rzecz wsparcia grup znajdujących się w trudnej sytuacji, w tym Romów, osób niepełnosprawnych, osób przedwcześnie kończących naukę szkolną, długotrwale bezrobotnych oraz migrantów i uchodźców; stwierdza potrzebę lepszego dostosowania kształcenia zawodowego do rynku pracy oraz podjęcia działań na rzecz zwiększenia jego atrakcyjności w porównaniu ze ścieżkami kształcenia akademickiego; popiera stałe wdrażanie i monitorowanie Nowego europejskiego programu na rzecz umiejętności, aby pomóc w nabywaniu podstawowych kompetencji potrzebnych w XXI wieku; wzywa państwa członkowskie do priorytetowego traktowania kompleksowych szkoleń w zakresie umiejętności cyfrowych i w zakresie przedsiębiorczości i uwzględniania przechodzenia na gospodarkę cyfrową w kontekście podnoszenia umiejętności i przekwalifikowania;

16. wyraża zaniepokojenie, że w UE-19 średni wskaźnik ogólnych wydatków publicznych na edukację wyrażony jako odsetek PKB obniżał się z roku na rok w okresie 2009–2016⁽¹⁾; podkreśla, że dysponujące odpowiednimi zasobami publiczne systemy oświaty są niezbędne do zapewnienia równości i włączenia społecznego;

17. z dużym zaniepokojeniem odnotowuje utrzymującą się na wysokim poziomie liczbę obywateli Unii, którzy mają słabe umiejętności czytania i pisanie lub trudności z czytaniem i pisananiem, w tym są dotknięci analfabetyzmem funkcjonalnym i brakiem umiejętności korzystania z mediów, co stwarza poważne obawy odnośnie do konstruktywnego i skutecznego uczestnictwa w życiu publicznym i rynku pracy;

⁽¹⁾ Źródło: Eurostat.

Czwartek, 25 października 2018 r.

18. zachęca do promowania dualnych systemów kształcenia i temu podobnych strategii; podkreśla, że efektywne powiązania między edukacją, badaniami, innowacjami a rynkiem pracy mogą w decydującym stopniu przyczynić się do tworzenia miejsc pracy;
19. podkreśla, że bezpieczne i odpowiednie środowisko edukacyjne ma zasadnicze znaczenie dla dobrego samopoczucia uczących się i kadry nauczycielskiej;
20. wzywa Komisję i państwa członkowskie do opracowania konkretnych środków w ramach polityki zatrudnienia, polityki edukacyjnej i społecznej, aby zapewnić skuteczne włączenie osób niepełnosprawnych i osób ze środowisk znajdujących się w niekorzystnej sytuacji;
21. zwraca uwagę na potrzebę planowania i promowania zorganizowanych i aktualnych programów poradnictwa zawodowego w szkołach, szczególnie na obszarach wiejskich oraz w regionach przygranicznych, górskich i wyspiarskich;
22. popiera mobilność uczniów, studentów, sportowców i artystów w UE oraz w strefie euro; wyraża jednak zaniepokojenie, że znaczne różnice w standardach życia i pracy w strefie euro zmuszają do migracji, co dodatkowo pogłębia skutki drenażu mózgow; zauważa, że jednym z kluczowych warunków przeciwdziałania zjawisku drenażu mózgow jest tworzenie godziwych miejsc pracy, a także promowanie skutecznych strategii edukacyjnych, szkoleniowych i w zakresie poradnictwa zawodowego; apeluje, by przysze strategie polityczne w dziedzinie edukacji i zatrudnienia służyły skutecznemu zaradzeniu temu zjawisku, w tym za pośrednictwem pełnego rozwoju europejskiego obszaru edukacji; zwraca uwagę na konieczność opracowania europejskiej legitymacji studenckiej wspierającej mobilność edukacyjną i ułatwiającej wzajemne uznawanie tytułów, dyplomów i kwalifikacji zawodowych, przy jednoczesnym ograniczeniu obciążeń administracyjnych i kosztów dla studentów oraz instytucji oświatowych i szkoleniowych;
23. podkreśla, że zgodnie z poziomami odniesienia programu „Kształcenie i szkolenie 2020” (ET 2020) do 2020 r. odsetek piętnastolatków mających słabe umiejętności w zakresie czytania, matematyki i przedmiotów ścisłych powinien być niższy niż 15 %; z zadowoleniem przyjmuje uwzględnienie w nowej tablicy wskaźników społecznych benchmarku „słabych wyników w nauce” wśród piętnastolatków (wyniki dotyczące słabych wyników w matematyce uzyskane w Programie międzynarodowej oceny umiejętności uczniów – PISA);
24. przypomina, że zgodnie z benchmarkami ET 2020 do 2020 r. co najmniej 95 % dzieci (w wieku od 4 lat do wieku obowiązku szkolnego) powinno uczestniczyć we wczesnej edukacji; podkreśla, że obszar „wczesna opieka nad dzieckiem” w tablicy wskaźników społecznych zawiera tylko jeden wskaźnik, tj. dla dzieci w wieku poniżej trzech lat objętych opieką instytucjonalną; podkreśla, że brakuje informacji na temat objęcia tą opieką starszych dzieci w wieku poniżej wieku obowiązku szkolnego, a także informacji na temat zakresu opieki nad dziećmi mierzonego liczbą godzin świadczonej opieki;
25. bierze pod uwagę pozytywną rolę otwartej edukacji i uniwersytetów otwartych w procesie nabywania wiedzy i umiejętności, w szczególności programów szkoleń online dla pracowników, ponieważ jest to dynamiczna forma uczenia się, która odpowiada obecnym potrzebom i zainteresowaniom osób z niej korzystających;
26. ponawia swój apel, by co najmniej potrojono pulę środków finansowych programu Erasmus+ w następnych wieloletnich ramach finansowych (WRF), aby dotrzeć do jeszcze większej liczby młodych ludzi, organizacji młodzieżowych oraz uczniów szkół średnich i uczniów zawodu w całej Europie; wzywa do zwrócenia szczególnej uwagi na osoby wywodzące się ze środowisk w niekorzystnej sytuacji społeczno-ekonomicznej, aby umożliwić im udział w tym programie, a także na osoby niepełnosprawne, zgodnie z zobowiązaniami UE i państw członkowskich w ramach Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych;
27. przypomina o strategicznie istotnej zdolności sektora kultury i sektora kreatywnego do tworzenia miejsc pracy i zwiększania dobrobytu w UE; podkreśla, że przedsiębiorstwa sektora kultury i sektora kreatywnego stanowią 11,2 % wszystkich przedsiębiorstw prywatnych, zatrudniają 7,5 % wszystkich osób zatrudnionych w całej gospodarce UE i generują 5,3 % łącznej europejskiej wartości dodanej brutto; podkreśla rolę przedsiębiorstw sektora kultury i sektora kreatywnego w utrzymywaniu i promowaniu europejskiej różnorodności kulturowej i językowej oraz ich wkład we wzrost gospodarczy, innowacyjność i zatrudnienie, zwłaszcza zatrudnienie ludzi młodych;
28. podkreśla, że odpowiednie inwestycje i planowanie w dziedzinie edukacji, w szczególności w zakresie umiejętności cyfrowych i programowania, mają zasadnicze znaczenie dla zagwarantowania konkurencyjnej pozycji Unii, dostępności wykwalifikowanej siły roboczej i szans zatrudnienia dla pracowników;

Czwartek, 25 października 2018 r.

29. wzywa Komisję do zapewnienia osobom młodym zachęt i pomocy technicznej przy zakładaniu działalności gospodarczej oraz do zaproponowania środków promujących przedsiębiorczość, w tym za pośrednictwem programów nauczania w państwach członkowskich;

30. podkreśla, że należy kontynuować reformy przygotowujące rynek pracy i pracowników do transformacji cyfrowej dla osób w każdym wieku i z różnych środowisk poprzez elastyczne podejście skoncentrowane na osobie uczącej się, w szczególności przez zapewnienie odpowiedniego poziomu kształcenia przez całe życie i szkolenia w zakresie umiejętności cyfrowych, które ma zasadnicze znaczenie dla gospodarki opartej na wiedzy; podkreśla znaczenie doradztwa zawodowego przez całe życie w zapewnieniu udziału w odpowiednich, elastycznych i wysokiej jakości szkoleniach i ścieżkach kariery; przypomina w tym kontekście o ograniczeniach prognozowania umiejętności ze względu na szybko zmieniający się charakter rynku pracy i w związku z tym podkreśla znaczenie umiejętności przekrojowych, takich jak komunikacja, rozwiązywanie problemów, kreatywność i zdolność uczenia się, które zwiększają odporność i zdolność ludzi do przystosowania się do zmian i zdobywania nowych umiejętności przez całe życie; podkreśla potrzebę dopilnowania, aby krajowe systemy zabezpieczenia społecznego zapewniały odpowiednią ochronę pracownikom, również w nowych formach organizacji pracy i z nowymi rodzajami umów, a także odpowiednią ochronę tych osób, które pracować nie mogą lub nie są w stanie znaleźć pracy; wzywa państwa członkowskie do opracowania polityki rynku pracy wspierającej mobilność między sektorami i przekwalifikowanie pracowników, co będzie miało coraz większe znaczenie w miarę dostosowywania się naszych rynków pracy do cyfrowej transformacji naszych gospodarek; podkreśla w tym kontekście potrzebę zaangażowania zarówno związków zawodowych, jak i organizacji pracodawców w celu zapewnienia sprawiedliwej transformacji;

31. wzywa państwa członkowskie strefy euro do przeprowadzenia niezbędnych reform i zwiększenia inwestycji społecznych, tak aby zapewnić dostępność, przystępność, jakość i opłacalność ich systemów opieki zdrowotnej; wzywa do wyznaczenia nowego europejskiego celu polegającego na znacznym zwiększeniu liczby lat zdrowego życia poprzez nadanie priorytetowego znaczenia w polityce zdrowotnej UE profilaktyce, dodatkowo w stosunku do środków leczniczych; wzywa do aktywnego prowadzenia kampanii promujących zdrowie;

32. wzywa do opracowania europejskiej strategii na rzecz jakości i dostępności systemów opieki długoterminowej, w oparciu o oparte na prawach i społeczności lokalnej podejście do opieki długoterminowej i pomocy; wzywa do znacznych inwestycji w usługi opieki długoterminowej w celu przygotowania prognozowanych zwiększonych potrzeb w świetle zmian demograficznych; uznaje, że sektor opieki długoterminowej oferuje nieodpowiednie warunki pracy i wzywa do ponownej oceny pracy opiekuńczej i warunków pracy w usługach opiekuńczych jako sposobu zapewnienia jakości opieki długoterminowej;

33. zwraca uwagę na potrzebę opracowania dobrze przemyślanej polityki na rzecz równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, dzięki zapewnieniu przystępnej cenowo opieki nad dziećmi i wczesnej opieki nad dziećmi oraz opieki długoterminowej, zrównoważeniu roli kobiet i mężczyzn pod względem opieki, promowaniu elastycznych warunków pracy i korzystania z korzystnych i płatnych urlopów macierzyńskich, ojcowskich, wychowawczych i opiekuńczych; w związku z tym uważa przyjęcie wyważonej dyrektywy w sprawie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym dla rodziców i opiekunów za konieczny krok w kierunku poprawy równowagi między życiem zawodowym a prywatnym; wzywa ponadto do podjęcia europejskiej inicjatywy na rzecz ochrony socjalnej i usług dla opiekunów nieformalnych;

34. podkreśla znaczenie wzmocnienia zorganizowanego dialogu oraz udziału organizacji pracodawców, związków zawodowych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego w rozwoju i wdrażaniu polityki zatrudnienia i polityki społecznej oraz reform, a także ich aktywnego zaangażowania w proces semestru;

35. uważa, że aby zachować i zwiększyć globalną konkurencyjność ramy regulujące rynek pracy w państwach członkowskich powinny być jasne, proste i elastyczne, a jednocześnie gwarantować wysokie standardy pracy;

36. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.